

V SPOMIN:

— DR. UROŠU TRŠANU

Skoraj 20 let je od tega, kar sva se kot medicinca skupaj znašla v mladinski delovni brigadi, ki je pričela graditi študentsko naselje v Ljubljani. Vihteli smo lopate in krampe, vozili samokolnice, betonirali temelje bodoče stavbe s poletom, da mu skoraj ni bilo primere. Uroš je bil vedno med najbolj delavnimi. Nikoli mu ni bilo dovolj in dan mu je bil vedno prekratek. Ob zaključku enomesečnega dela sva se poslovila: »Kam sedaj?« — »Menda na Pšati sestavljajo novo delovno brigado. Tja pojdem, saj je do začetka šolskega leta še ves mesec časa,« je rekel in odšel z dvorišča osnovne šole na Vrtači z malho preko ramen, oblečen v brigadirsko obleko in obut v sandale. Takega smo bili vajeni videti še dolga leta po tem: na cesti, v predavalnici, poleti in pozimi in še potem, ko je že končal študije. Ni bilo skoraj počitnic, ki jih kot študent ne bi preživel v tej ali oni delovni brigadi. Bil je z dušo in srcem brigadir.

Kasneje sva se srečala v Novem mestu, kjer je že dokončal svoj specialistični kirurški staž. Delal, prav za prav garal je dan in noč. Če ni delal, je študiral in sploh nismo vedeli, kdaj spi. V redkih prostih dneh je navadno izginil, splahnel in šele, ko se je zapet pojavil, nam je skromno povedal: »Bil sem na Gorjancih, v Kočevskem Rogu, v Beli Krajini, v Ljubljani.« Peš. Izogibal se je cest in vseh prevoznih sredstev, če je le mogel.

Na njegovih poteh ga nista ovirala ne dež ne sneg. V snežnem metožu je zašel na Gorjancih in se v ponedeljek zjutraj znašel daleč preko na Hrvaškem. Peš je preko polj in gozdov prispel domov v Ljubljano, pojedel in se spet peš odpravil nazaj v Novo mesto. Ni bilo skoraj zimskega dneva, da se ne bi kopal v Krki. Norčevali smo se, češ, kopaš se pri izlivu mestne kanalizacije, kjer je voda topla. Bil je užaljen in morali smo ga spremljati. Edinkrat, kajti sicer o svojih podvigih ni govoril nikoli veliko. Tako si je krepil voljo in telo po težji, zahrbljeni bolezni, katero je pred nedavnim prebolel. Navadili smo se na to njegovo »čudaštvo« in začeli smo spoštovati njegovo voljo in vztrajnost tako kot njegovo pripravljenost za pomoč in tovarištvo. Redko je z jezo in ihtavo vzkipeł. Mislili smo, da to pristoji njegovemu značaju in nobeden mu ni zameril.

Potem je zašel v planinske in jamarke vrste. Prilegnila ga je naša družba. Odkril je nov svet, kar najbolj primeren za njegova hotenja in izživljanja. Kot samotar je prekrizal Grintovce in Julijce po dolgem in počez, poleti in pozimi, in šele, ko je začel plezariti, si je začel iskati družbo. Še tedaj ne vedno. »Prisedeš v avto?« sem ga pobaral, ko smo se neko jesensko, nedeljsko popoldne vračali po turi iz Kamniške Bistrice. »Ne, grem peš do Kamnika. Ob Bistrici, da ne bo prahu,« je odvrnil zelo glasno in široko nasmejan, z živahno, skoraj nestrpnostjo kretnjo tako kot vedno. In z dolgimi, hitrimi koraki je zakoračil preko mostu in desno v gozd.

Sodeloval je skoraj pri vseh važnejših jamarških odpravah. Leta 1964. se je pridružil I. jugoslovanski alpinistični odpravi na Spitzberge in nedavno tega se je vrnil z ostalimi biologi in etnografi s potovanja po centralni Afriki. Obljube, da nam bo pripovedoval o tej svoji poti, žal, ne bo mogel izpolniti... Dr. Uroš Tršan je bil rojen junija I. 1926. v Ljubljani in je že med okupacijo kot mladinec aktivno sodeloval v OF. L. 1942. je postal član Zveze slovenske mladine, leto pozneje pa član SKOJ. L. 1944. je bil aretiran in zaprt. Po osvoboditvi je končal

srednješolske študije in se leta 1947. vpisal na medicinsko fakulteto v Ljubljani. Ni bil le dober študent, temveč tudi aktiven delavec v študentskih vrstah. Sodeloval je v številnih mladinskih delovnih akcijah. L. 1953 je končal Medicinsko fakulteto in nato kot mlad zdravnik začel svojo kariero v Novem Celju, pozneje v Trbovljah pa Novem mestu in končno v Ljubljani. L. 1961 je na Vojno medicinski akademiji v Beogradu opravil specialistični izpit iz kirurgije. Bil je nenavadno prizadeven in vnet za delo, nenehno je bogatil svoje znanje ter bil pred nesrečo med pripravami za doktorsko disertacijo. Bil je dolgoletni član jamarškega in akademskega planinskega društva oziroma njegovega alpinističnega odseka, član GRS in vodja jamarske reševalne službe.

Dr. I. Valič

DR. BRANKU PRETNARJU

Kar sreča sem na svetu užil
sem jo v mladosti cvetu pil.
Sem pil vrh sončnih jo višin
planine proste, prosti sin.

(Simon Gregorčič)

Usoda nam je nenadoma izrgala blagega prijatelja Branka. Ostal je tam, kamor je pogosto zahajal in kjer je prejemal toliko življenjskih moči in volje do dela, užil veliko sreče, zadovoljstva in duševnega pokoja. Vse to je moral plačati z življenjem. Kako trda, hladna in maščevalna je gora, nam razkrije šele smrt dragega prijatelja.

Komaj leto dni je, kar sva kot stara znanca sklenila prijateljstvo. Ob Brankovih odkritih pogovorih sem dobil občutek, da sva že dolgo časa prijatelja. Vsaka njegova beseda je bila čista kot jutranja rosa, svoje srce je odkrival v majhnih stvarih, tih in skromen. Svoji materi — očeta je izgubil v partizanih, ko je bil star šest mesecev — je pomenil veselje in veliko upanje. Pošteno in iskreno je delal vse s trdno voljo kot učenec, dijak, študent in v svojem poklicnem delu kot mnogo obetajoči kirurg.

Visoko je znal ceniti in spoštovati vse, kar mu je narava dala in nudila. Osvajala ga je že v četrtem razredu gimnazije. Raz-

Uroš Tršan